

Luontoselvitykset Säkylän Koppalassa vuonna 2025

Lauri Heikkonen

Faunatican raportteja 58/2025

Päiväys: 15.9.2025
Kirjoittajat: Lauri Heikkonen

Kannen kuva: Peltoa ja puurivi selvitysalueella. Kuva: Lauri Heikkonen 8.9.2025
Valokuvat: © 2025 / Faunatica Oy
Karttakuvat: © 2025 / Faunatica Oy
Pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos

Espoo 2025

Suosittelemme viittaamaan tähän raporttiin seuraavasti:

Heikkonen, L. 2025: Luontoselvitykset Säkylän Koppalassa vuonna 2025. – Faunatican raportteja 58/2025. 16 s.

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
1. JOHDANTO	4
2. TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU	6
2.1. Selvitysalueen yleiskuvaus	6
2.2. Selvitysalueiden kuvakset	6
2.3. Erityisesti huomioitavat kasviesiintymät	12
3. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	13
4. KIRJALLISUUS	14
LIITE 1. MENETELMÄKUVAUS	16

Tiivistelmä

Faunatica Oy teki Säskylän Koppalan alueella luontoselvityksiä vuonna 2025. Alueella tehtiin luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset.

Selvitysalue koostuu neljästä erillisestä alueesta, jotka sijaitsevat lähekkäin. Alueet ovat Peltoa, joutomaita ja rakennettua ympäristöä. Alueilla ei havaittu erityisiä luontoarvoja. Selvitysalueella havaittiin haitallisen vieraskasvilajin komealupiinin esiintymiä. Komealupiini on vieraslajiasetuksen (704/2019) mukaisesti kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji.

Alueilla tai niiden reunoilla kasvaa jonkin verran puita ja niitä suositellaan säästämään maankäytössä mahdollisuuksien mukaan.

1. Johdanto

Faunatica Oy teki Säskylän Koppalan alueella luontoselvityksiä Säskylän kunnan toimeksiannosta. Neljän erillisen selvitysalueen pinta-ala on yhteensä noin 3,5 ha ja niiden sijainnit on esitetty kuvassa 1.

Selvityksissä sovelletaan Suomen ympäristökeskuksen raporttia Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle (Mäkelä & Salo 2023).

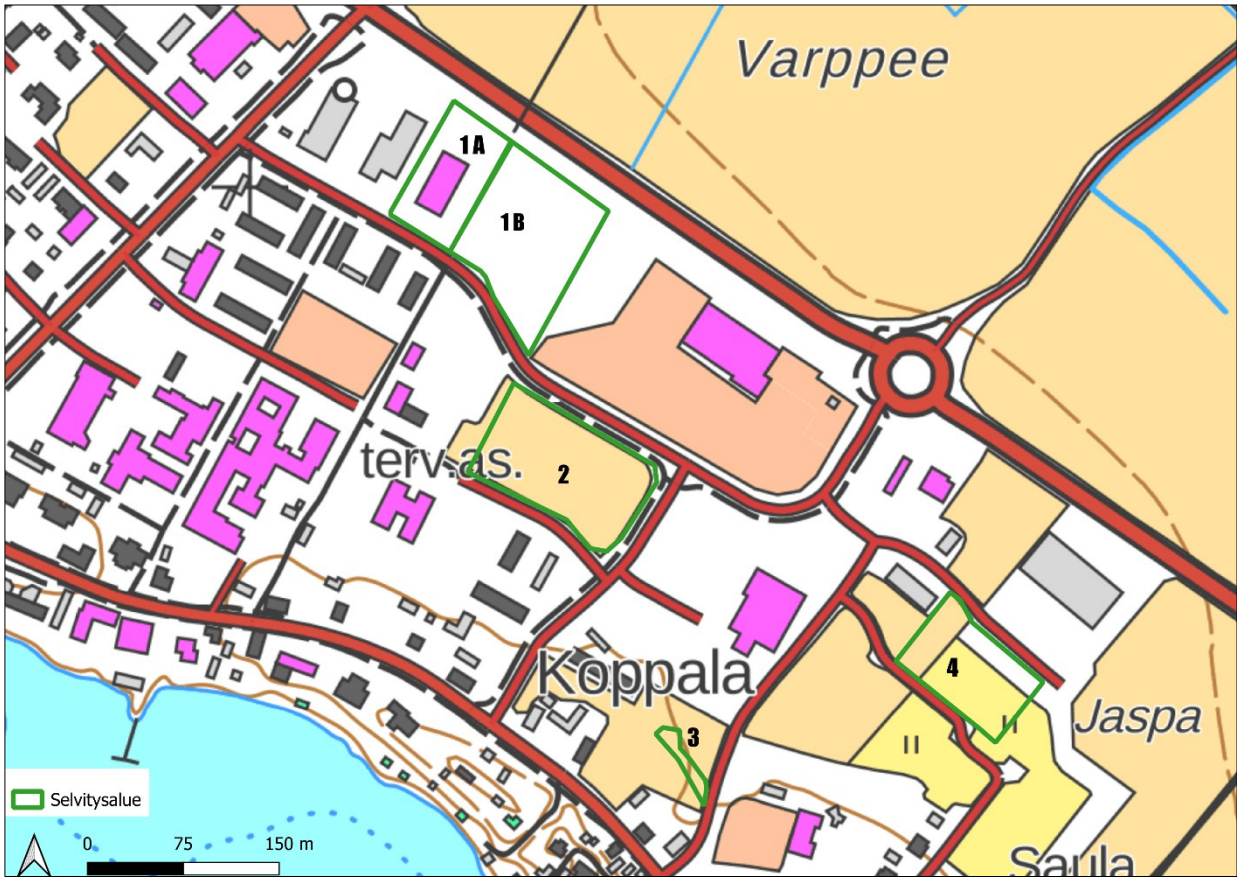
Alueella tehtiin luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset.

Luontotyyppiselvityksessä kiinnitettiin erityisesti huomiota luontoarvoiltaan tärkeisiin kohteisiin kuten:

- Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 2023, Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023)
- Vesilain mukaiset suojeltavat kohteet (Vesilaki 2011, Tolonen ym. 2019)
- Metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt (Metsäasetus 1996, Metsälaki 1996 ja siihen tehdyt muutokset 2013, Meriluoto & Soininen 2002, Metsäkeskus 2016)
- Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit (Kontula & Raunio 2018)
- Muut erityisesti huomioitavat luontotyypit ja elinympäristöt sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet.

Kasvillisuus selvityksessä kartoitettiin seuraavien putkilokasvilajien esiintymistä:

- Valtakunnallisesti uhanalaiset ja silmälläpidettävät,
- Alueellisesti uhanalaiset,
- Rauhoitetut,
- Luontodirektiivin liitteen IV(b) lajit,
- Muut harvinaiset tai luontoarvoja osoittavat putkilokasvilajit sekä
- Haitalliset vieraslajit

Kuva 1. Selvitysalueiden sijainnit.

2. Tulokset ja niiden tarkastelu

2.1. Selvitysalueen yleiskuvaus

Selvitysalue sijaistaa Säskylän Koppalassa. Selvitysalue koostuu neljästä erillisestä alueesta, jotka sijaitsevat toistensa lähellä noin 18 ha alueella (kuva 1). Selvitysalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 3,5 ha. Selvitysalueilla ei havaittu uhanalaisia tai erityisesti huomioitavia luontotyyppisiä tai uhanalaisten, silmälläpidettävien, EU:n luontodirektiivin tai muita erityisiä luontoarvoja osoittavia putkilokasveja. Millään neljästä selvitysalueen osasta ei ole juurikaan erityisiä luontoarvoja. Parilla selvitysalueella havaittiin haitallista vieraslajia komealupiinia (*Lupinus polyphyllus*). Alueet koostuvat lähinnä vanhoista pelloista ja joutomaista. Lisäksi yhdellä selvitysalueista on vanha liiketila. Selvitysalueiden lähiympäristö on rakennettua ympäristöä ja peltoa.

2.2. Selvitysalueiden kuvakset

Alue 1 koostuu kahdesta eri kiinteistöstä. Kiinteistöllä 1A on vanha liiketila. Rakennuksen ympärillä on nurmikkoa, pari koivua ja yksi vanhempi omenapuu ja itäpuolella kiinteistön rajalla puurivi, jossa nuorehkoja puita (kuva 2). Kiinteistöllä 1B on joutomaata, jonka eteläosassa on maakasoja; multaa, hiekkaa ja soraa sekä maanrakennuksessa käytettäviä graniittipalkkeja ja betonirumpuja (kuva 3). Kasvillisuus on joutomaille tyypillisesti sekalaista. Alueella tavataan mm. pujoa (*Artemisia vulgaris*), peltohdaketta (*Cirsium arvense*), niittynätkelmää (*Lathyrus pratensis*), peltosauniota (*Tripleurospermum inodorum*), nurmiröllä (*Agrostis capillaris*), alsikeapilaa (*Trifolium hybridum*), pietaryrttiä (*Tanacetum vulgare*), hevонhierakkaa (*Rumex longifolius*) ja hietakastikkaa (*Calamagrostis epigejos*). Koko alueen 1B eteläreunalla kasvaa komealupiinia autotien reunassa. Lisäksi lupiinia kasvaa koko alueella 1B satunnaisia yksilöitä ja pieni kasvusto alueen koillisreunalla (kuva 7).

Alue 2 on pelto, jossa kasvaa tällä hetkellä auringonkukkia (*Helianthus annuus*) ja kylvettyjä niittykukkia (kuva 4). Alueen pohjoiskulmassa kasvaa vähän komealupiinia. Pohjois- ja itäreunoilla kävelytien varressa nurmikolla kasvaa pitkät rivit pylväshaapoja (*Populus tremula Erecta*).

Alue 3 on pienehkö kaistale peltoa (kuva 5). Pelto ei ole tällä hetkellä viljelykäytössä. Kaistale ei eroa muusta pellostä ja sillä kasvaa tyypillistä kesantokasvillisuutta kuten puna-apila (*Trifolium pratense*), voikukka (*Taraxacum* spp.) niittynätkelmä, juolavehänä (*Elytrigia repens*) siankärsämä (*Achillea millefolium*) ja nurmipuntarpää (*Alopecurus pratensis*).

Alue 4 koostuu lähinnä kesannolla olevasta pellostä (kuva 6). Pellolla kasvaa myös samantyyppistä kesantokasvillisuutta kuin alueella 3. Pohjoisreunalla on puurivi, jossa koivuja ja muutama pihta. Puurivi jatkuu alueen ulkopuolelle itään. Puurivin vieressä on nurmikkoa tienreunassa.

Kuva 2. Nurmikkoa ja kiinteistöllä kasvavia puita alueella 1A.

Kuva 3. Joutomaata ja maakasoja alueella 1B.

Kuva 4. Pello, jolla kasvaa auringonkukkia ja kylvettyjä niittykukkia alueella 2.

Kuva 5. Kesannolla oleva pelto alueella 3.

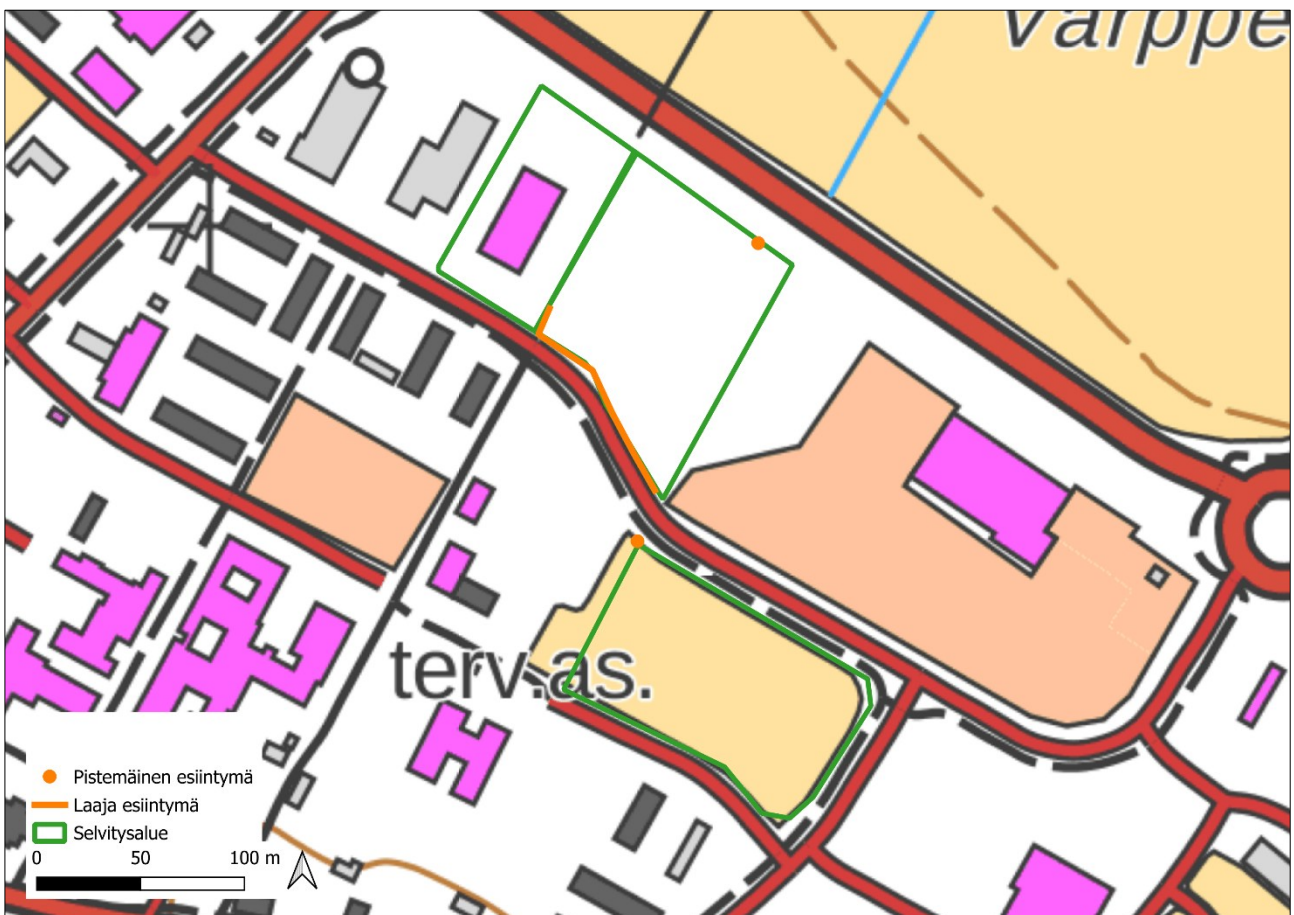

Kuva 6. Kesannolla olevaa peltoa ja puurivi alueella 4.

2.3. Erityisesti huomioitavat kasviesiintymät

Selvitysalueella ei havaittu uhanalaisten, silmälläpidettävien, EU:n luontodirektiivin mukaisten, rauhoitettujen eikä Suomen vastuuputkilokasvilajien esiintymiä.

Haitallista vieraslajia komealupiinia, havaittiin selvitysalueilla 1B ja 2 (kuva 7). Kasvustot eivät ole merkittäviä vaan melko pienialaisia. Isoin kasvusto on alueen 1B pohjoisreunalla tontin rajalla tien varressa.

Kuva 7. Selvitysalueella havaitut komealupiinin (*Lupinus polyphyllus*) esiintymät.

3. Johtopäätökset ja suositukset

Selvitysalueilla ei havaittu uhanalaisia tai erityisesti huomioitavia luontotyyppejä tai uhanalaisten, silmälläpidettävien, EU:n luontodirektiivin tai muita erityisiä luontoarvoja osoittavia putkilokasveja. Alueilla 1, 2 ja 4 kasvaa erilaisia puita. Puiden voidaan katsoa lisäävän monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä, joten niitä suositellaan säästämään maankäytössä mahdollisuuksien mukaan. Nurmialueita voitaisiin suositella hoitamaan tienvarsiniittyinä kuten tarjouspyynnön ELY-keskuksen lausunnossakin on mainittu.

Haitalliset vieraslajit

Komealupiini on vieraslajiasetuksen (704/2019) mukaisesti kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji, jota ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön.

4. Kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. 2. korjattu painos. – Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Alanen, A., Leivo, A., Lindgren, L. & Piri, E. 1995: Lehtojen hoito-opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja B No 26.
- Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & Tonteri, T. 2008: Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. – Metla, Metsäkustannus, Hämeenlinna.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. – Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 4. täysin uudistettu painos.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 Luontotyyppien punainen kirja Osa 1 – Tulokset ja arvioinnin perusteet. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 5 | 2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 Luontotyyppien punainen kirja Osa 2 – luontotyyppien kuvaukset. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 5 | 2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J.-P., Saarinen, M. & Penttilä, T. 2012: Suotyypit ja turvekankaat. – Metla, Helsingin yliopisto. Metsäkustannus, Hämeenlinna.
- Luonnonsuojelulaki 2023: 5.1.2023 annettu luonnonsuojelulaki (9/2023) [<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230009>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 76/2022) [<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2022/20220076>].
- Metsäasetus 2010: 21.12.2010 annettu metsäasetus (1234/2010) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20101234>]
- Metsäkeskus 2016: Lakisäätteiset luontokohteet. – internet-sivut: [<https://www.metsakeskus.fi/lakisaahteiset-luontokohteet>], viitattu 28.2.2024
- Metsäkeskus 2022: Tulkintasuosituksia metsälain 10 pykälän tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä. – [<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/metsalain-10-pykalan-kohteiden-tulkintasuositus.pdf>], viitattu 29.2.2024
- Metsäkeskus 2025: Avoin metsä- ja luontotieto – Aineistot paikkatieto-ohjelmille. – [<https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/aineistot-paikkatieto-ohjelmille>]
- Metsälaki 1996: 12.12.1996 annettu metsälaki (1093/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>] ja metsälain perustelut (HE 63/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960063>] sekä laki metsälain muuttamisesta (1085/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131085>]
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023
- Punttila, P. & Björklöf, K. 2020: Certi_12 Luontoselvitykset, versio 2.3 (31.3.2020). Ympäristönäytteenottajien sertifiointijärjestelmän Luontoselvitykset-erikoistumisalan pätevyysvaatimukset. [<https://www.syke.fi/download/noname/%7B5C362CC6-0FF4-4E81-9ADD-8D4A45703BE1%7D/133587>], viitattu 10.2.2022
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000: Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 188. 128 s.
- Soininen, T. 1996: Talousmetsien avainbiotooppien tunnistaminen: maastotyöohje, kokeiluversio. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 27. 108 s.
- Suomen Lajitietokeskus 2025: Lajihavainnot selvitysalueilta. – [<https://laji.fi/>], tiedot haettu 2.9.2025

SYKE & Metsähallitus 2020: Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje. – Versio 9. 78 s.

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109, Suomen ympäristökeskus., Helsinki.

Tolonen, J., Leka, J., Yli-Heikkilä, K., Hämäläinen, L. & Halonen, L. 2019: Pienvesiopas. Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 36 | 2019.

Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 2023: 1066/2023. Helsingissä 30.11.2023. – [<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20231066>]

Vesilaki 2011: 27.5.2011 annettu vesilaki (587/2011) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>].

Ympäristöhallinto 2024:

- Tiedot suojeluohjelma-alueista, Natura-alueista, yksityismaiden ja valtion maiden luonnonsuojelualueista, arvokkaista kallioalueista, tuuli- ja rantakerrostumista, pohjavesialueista sekä Purohelmi (arviot pienten virtavesien luonnontilan muuttuneisuudesta) SYKE:n Avoin tieto -tietopalvelussa. – Sähköinen ladattava paikkatietoaineisto. [http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot; tiedot haettu 5.2.2024]

- Suojellut alueet yleisessä rajapinnassa (mm. Natura-alueet, luonnonsuojelualueet, erityisesti suojeltavien lajien rauhoituspäätökset, luontotyyppipäätökset):

https://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/rest/services/SYKE/SYKE_SuojellutAlueet/MapServer

- Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet (Zonation) yleisessä rajapinnassa:

https://paikkatieto.ymparisto.fi/arcgis/rest/services/SYKE/SYKE_MonimuotoisuudelleTarkeatMetsaalueetZonation/MapServer

Ympäristöministeriö 2015: Suot ja turvemaat maakuntakaavoituksessa. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 7 | 2015.

Äijälä, O., Koistinen, A., Sved, J., Vanhatalo, K. & Väisänen, P. (toim.) 2014: Metsänhoidon suositukset. – Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisuja.

Liite 1. Menetelmäkuvaus

Selvityksen lähtötietoihin kuuluivat seuraavat aineistot:

- Maanmittauslaitoksen kartta-aineistot ja ilmakuvat
- Suomen Lajitietokeskuksen (Suomen lajitietokeskus 2025) tietokantojen havainnot alueelta ja sen lähiympäristöstä
- Tiedot luonnonsuojelu-, Natura- ja luonnonsuojeluohjelma-alueista, arvokkaista kallioalueista ja kerrostumista, pohjavesialueista, monimuotoisuudelle tärkeitä metsäalueista (Zonation), erityisesti suojeltavien lajien rauhoituspäätöksistä ja luontotyyppien suojelupäätöksistä sekä PUROHELMi-hankkeen (arviot pienten virtavesien luonnontilan muuttuneisuudesta) aineistot (Ympäristöhallinto 2024)

Tietoja on käytetty sekä 1) maastotöiden tukena että 2) raportointivaiheessa luontokohteiden luontoarvojen arvioinnissa ja luontoarvoihin kohdistuvien mahdollisten vaikutusten arvioinnissa.

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Työssä noudatettiin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) ja ympäristönäytteentottajien sertifiointijärjestelmän Luontoselvitykset-erikoistumisalan pätevyysvaatimusten (Punttila & Björklöf 2020) ohjeistuksia. Lisäksi käytettiin soveltuvin osin mm. teosten Airaksinen & Karttunen (2001), Meriluoto & Soininen (2002), Söderman (2003) ja Syrjänen ym. (2016) määrittelyjä huomioitavista luontoarvoista.

FM, biologi Lauri Heikkonen teki maastotyöt 8.9.2025. Selvitysalue kierrettiin jalan kattavasti läpi kasvillisuutta ja elinympäristöjä havainnoiden. Paikannuksessa käytettiin apuna Samsung Galaxy Tab Active Pro -tablettia ja QGIS-paikkatieto-ohjelmistoon perustuvaa QField-tiedonkeruusovellusta. Paikkatiedon tarkkuus on tavallisesti 3–8 m, peitteisessä maastossa epätarkempaa kuin avoimella paikalla.

Kasvilajit määritettiin paikan päällä. Määrittämissä käytettiin Retkeilykasviota (Hämet-Ahti ym. 1998). Putkilokasvien nimistö on Suomen Lajitietokeskuksen lajiluettelon mukainen. Luontotyyppin määrittämisessä käytettiin seuraavia oppaita: Alanen ym. 1995, Hotanen ym. 2008, Laine ym. 2012, Kontula & Raunio 2018. Selvitysalue valokuvattiin. Maastotyön aikana havainnoitiin kaikkien eliöryhmien erityisesti huomioitavaa lajistoa, joista tehdyt havainnot kirjattiin, paikannettiin tarvittaessa GPS-laitteella ja merkittiin kartalle.

Paikkatiedon ja kartta-aineiston käsittely tehtiin QGIS-ohjelmistolla; rajauksien tekemisessä ja tulkinnoissa apuna käytettiin tarvittaessa myös ilmakuvatarkastelua (pohjakartat ja ilmakuvat: © Maanmittauslaitos).

Faunatica

Tuntosarvet aitoon luontoon

Kutojantie 6–8

02630 Espoo

<http://www.faunatica.fi/>